

14/5/2008 El periódico Edición Impresa

LA RODA // JOSEP-MARIA TERRICABRAS

Des de fa mesos, els professors de Filosofia de secundària es mobilitzen, amb raó, contra l'aplicació d'un decret que preveu que l'any vinent l'assignatura que fins ara era Filosofia I (a primer de Batxillerat), passi a dir-se Filosofia i Ciutadania i perdi una hora a la setmana, de manera que ja no en tingui tres sinó dues. Els defensors de la mesura ho volen compensar (¿es reconeix que cal?) amb una matèria optativa anomenada Psicologia i Pensament Actual.

Sóc del tot contrari a aquesta mala reforma. Si algú vol de debò que els nostres alumnes acabin essent ciutadans, no ha de buscar assignatures amb rètols nous i moderns, sinó que ha de potenciar precisament l'ensenyament de la Filosofia. Al capdavant, és la tradició filosòfica que ve de Grècia la que també ha fet que la nostra part del món valori la racionalitat científica, el diàleg democràtic, la crítica i l'autocrítica, que estimi l'argumentació i el pensament.

Perquè allò que ajuda, i molt, a fer ciutadans és una formació filosòfica seriosa, que no sigui irrellevant sinó ben eficaç per a la vida dels alumnes. De fet, arreu del món es valora que els ciutadans tinguin un cap ben estructurat, arreu es valora que els alumnes siguin més reflexius, que sàpiguen argumentar millor i que tinguin més capacitat lògica, que interrelacionin els coneixements i les matèries que van adquirint. Arreu se sap que aquest és el terreny propi de la Filosofia. Per això mateix costa d'entendre que aquí no se'n reforci l'ensenyament sinó que es vagi debilitant. S'oblida que la Filosofia és una disciplina en el sentit més literal de la paraula: disciplina la persona proporcionant ordre a les seves idees, rigor a la seva crítica. No em sé imaginar una preparació millor per tenir en el futur una ciutadania conscient i compromesa.

Si de debò volem fer cas dels informes i de les avaluacions no pas gaire afalagadors del nostre sistema educatiu (PISA, per exemple), hem de fer reformes que vagin en la bona direcció. L'empobriment de la Filosofia en el Batxillerat seria una malíssima notícia. Confio que no es produeixi.